

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΜΕΛΕΤΩΝ
ΝΟΤΙΟΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ
ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΚΔΟΣΗ ΤΩΝ ΠΡΑΚΤΙΚΩΝ 2015

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΑΚΟΣ *Πρόεδρος*
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΠΟΓΚΑΣ *Αντιπρόεδρος*
ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΠΕΤΡΟΥ *Γενική Γραμματέας*
ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΠΡΟΦΗΣ *Ταμίας*
ΕΛΕΝΗ-ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ΓΚΑΜΑ *Ειδική Γραμματέας - Υπεύθυνη ιστοσελίδας*
ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΥ *Έφορος Βιβλιοθήκης*
ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΛΕΒΑΝΤΗΣ *Αναπληρωτής Έφορος Βιβλιοθήκης*
ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ΠΑΠΑΔΑΚΗ-ΛΑΓΓΙΑ *Μέλος*
ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΤΖΑΒΟΥΡΗ *Μέλος*
ΠΕΤΡΟΣ ΦΙΛΙΠΠΟΥ-ΑΓΓΕΛΟΥ *Αναπληρωματικό Μέλος*
ΜΑΡΙΑ ΚΑΤΣΟΥΛΗ *Αναπληρωματικό Μέλος*

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Χαιρετισμός από την Πρόεδρο της Οργανωτικής Επιτροπής κ. Αδαμαντία Μάλλιου	19
Χαιρετισμός του Προέδρου της Εταιρείας Μελετών ΝΑ. Αττικής κ. Νικολάου Παπαγιαννάκου	21
Χαιρετισμός του Δημάρχου Κρωπίας κ. Δημητρίου Ν. Κιούση.....	25

Α Φ Ι Ε Ρ Ω Μ Α

Μαρία Μιχαήλ-Δέδε (1922-2001),
Συγγραφέας - λαογράφος

ΚΟΛΛΙΑΣ Σεραφείμ, <i>Η «Μεσογειίτσα»</i>	31
ΓΟΥΗΛ-ΜΠΑΔΙΕΡΙΤΑΚΗ Άννα-Ιωάννα, <i>Τιμητική αναφορά στην κορω- πιώτιστα λαογράφο κοινωνιολόγο Μαρία Μιχαήλ-Δέδε (προσωπική μαρτυρία)</i>	41
ΦΙΛΙΠΠΟΥ-ΑΓΓΕΛΟΥ Πέτρος, <i>Σύντομη αναφορά στη ζωή και το έργο της Μαρίας Μιχαήλ-Δέδε</i>	45

Τ Ι Μ Ω Μ Ε Ν Ο Π Ρ Ο Σ Ω Π Ο

Όλγα Κακαβογιάννη,
Επίτιμη Διευθύντρια Αρχαιοτήτων

ΑΝΔΡΙΚΟΥ Ελένη, <i>Όλγα Αποστολοπούλου-Κακαβογιάννη: μία ακάματη εργάτρια της αρχαιολογικής έρευνας και της προστασίας των αρχαιοτήτων.....</i>	49
ΝΤΟΥΝΗ Κερασία, ΠΕΤΡΟΥ Αικατερίνη, ΣΤΑΘΗ Μαρία, <i>Χαιρετισμός προς την κ. Όλγα Κακαβογιάννη από τα «παιδιά της».....</i>	59
Αντιφώνηση από την κ. Όλγα Κακαβογιάννη.....	60

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ

ΜΕΞΗ Μαρία, ΝΤΟΥΝΗ Κερασία, <i>Αρχαίος Δήμος Παιανίας Υπένερθεν: νεότερα ανασκαφικά δεδομένα</i>	83
ΚΑΤΣΑΒΟΥ Μαρία-Χριστίνα, <i>Ταφικά ευρήματα από την επέκταση του δικτύου ύδρευσης στην Μερέντα Μαρκοπούλου Μεσογαίας (Από τον εντοπισμό ενός αρχαιολογικού ευρήματος στην ερμηνεία του)</i>	101
ΛΑΖΑΡ Δήμητρα, <i>Κατάλοιπα αγροικίας στον Δήμο Γέρακα Αττικής</i>	113
ΛΥΓΚΟΥΡΗ-ΤΟΛΙΑ Ευτυχία, ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ Άννα-Μαρία, ΓΙΑΜΑΛΙΔΗ Μαίρη, ΣΥΡΟΓΙΑΝΝΗ Αλεξάνδρα, ΛΟΥΡΕΝΤΖΑΤΟΥ Ιουλία, ΝΤΑΪΦΑ Κορνηλία, <i>Η συστηματική ανασκαφή στη θέση Άγιος Νικόλαος Πάλλων, στη Βούλα. Πρώτα συμπεράσματα</i>	123
ΣΤΑΘΗ Μαρία, <i>Η ανασκαφική έρευνα στα Σπάτα (2008-2013)</i>	135
ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ Γεώργιος, <i>Μια νέα άποψη για τα λεγόμενα «Ελικοειδή Πλυντήρια» του Λαυρίου και τις μεταλλουργικές διεργασίες που συνδέονται με αυτά</i>	149
ΓΚΙΝΑΛΑΣ Μιχάλης, <i>Αρχαίοι Δρόμοι και Νεκροταφεία στην περιοχή Γυαλού Σπάτων</i>	161
ΠΕΤΡΟΥ Αικατερίνη, <i>Πρόσφατες ανασκαφικές έρευνες στον Δήμο Μαρκοπούλου</i>	175
ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΟΥ Μ. Ειρήνη, <i>Άστρ και Χώρα: η σχέση της Αθήνας και της ΝΑ. Αττικής κατά την Αρχαϊκή περίοδο</i>	191
ΙΑΤΡΟΥ Γιώργος, <i>Η στάση του ημερήσιου και περιοδικού τύπου στη διάρκεια του αγώνα της Κερατέας κατά του ΧΥΤΑ (1996-2013)</i>	205
ΜΑΡΜΑΝΗ Φωτεινή, <i>Η διάσπαση του φύλου στη διερεύνηση αναγκών των απούντων άσυλο που διαβιούν στις δομές προσωρινής διαμονής απούντων άσυλο αλλοδαπών στην περιοχή της Αττικής – Συμπεράσματα έρευνας</i>	221
ΠΑΠΑΔΑΚΗ-ΛΑΓΠΠΑ Ελευθερία, <i>Ιδιαίτερο ή ιδιωτικό και εθνικό συμφέρον. Κοινωνικές τάξεις και κοινωνική κρίση: η περίπτωση του Λαυρίου (1865-2000)</i>	229
ΑΛΕΞΑΚΗΣ Π. Ελευθέριος, <i>Καρυστινοί και άλλοι Ευβοείς στη Λαυρεωτική (1870-2000)</i>	249

ΜΙΧΟΠΟΥΛΟΥ Άννα-Ευφροσύνη, <i>Μια δασκάλα από το Κορωπί. Αφηγήσεις της Μαρίας Πάσχου-Καραμπάτσου από τη διαδρομή της στον 20ό αιώνα</i>	269
ΝΙΚΟΛΑΟΥ Δημήτριος, <i>Το αμπελουργικό ζήτημα στα Μεσόγεια</i>	293
ΜΑΥΡΙΔΗΣ Θεοφάνης, <i>Σπήλαιο Πανός Κορακοβουνίου Κερατέας. Η έρευνα του 2012</i>	315
ΝΑΖΟΥ Μαργαρίτα, <i>Ο οικισμός Ψηλοκορυφή και οι επαφές του με την Ανατολική Αττική, τις Κυκλάδες και την Αίγινα κατά την 4η και την 3η χιλιετία π.Χ.</i>	327
ΓΚΙΝΑΛΑΣ Μιχάλης, ΣΤΑΘΗ Μαρία, ΖΓΟΥΛΕΤΑ Ζωή, <i>Προϊστορικός Οικισμός στην περιοχή Γυαλού Σπάτων</i>	337
ΣΠΗΛΙΩΤΑΚΟΠΟΥΛΟΥ Ιωάννα, ΚΟΥΡΤΕΣΗ-ΦΙΛΙΠΠΑΚΗ Γεωργία, <i>Λιθοτεχνίες της Πρώιμης εποχής του Χαλκού από τη Ν. και ΝΑ. Αττική: παλαιές και νέες προσεγγίσεις</i>	353
ΑΔΑΜ Αικατερίνη, <i>Η ψαλτική τέχνη στα Μεσόγεια</i>	367
ΡΑΠΤΗΣ Θ. Δημήτριος, <i>Η μουσική και οι μουσικοί στην Κερατέα των Μεσογείων Αττικής, 1900-1980</i>	375
ΚΟΛΛΙΑΣ Σεραφεΐμ, ΓΙΑΓΚΟΥ-ΔΗΜΑΓΚΙΚΑ Μαρία, <i>Ιερός Ναός Κοιμήσεως Θεοτόκου</i>	387
π. ΑΓΓΕΛΗΣ Γ. Τιμόθεος, <i>Εγκαίνια χριστιανικών Ναών στην περιοχή της Κερατέας</i>	407
ΖΟΥΒΕΛΟΥ Παναγιώτα, <i>Παλλήνη – παλαιές και νέες ανασκαφές συνθέτουν την αρχαία τοπογραφία</i>	421
ΑΝΔΡΙΚΟΥ Ελένη, <i>Η μυκηναϊκή περίοδος στα Μεσόγεια και τη Λαυρεωτική. Αρχαιολογία και μυθολογία</i>	431
ΤΣΑΡΑΒΟΠΟΥΛΟΣ Άρης, ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΙΟΥ Ντίνα, <i>Κτίσματα και τεχνικά έργα στο Δ.Δ. των Καλυβίων. Από την Τελική Νεολιθική έως τη Ρωμαϊκή Περίοδο</i>	443
ΒΡΕΤΤΟΥ Ειρήνη, <i>Ταφικές πρακτικές σε μυκηναϊκό τάφο των Γλυκών Νερών</i>	459
ΠΡΟΦΗΣ Γιάννης, <i>Το «δέσιμο» του γαμπρού και το αντίδοτο για το «λύσιμό» του</i>	471

- ΜΑΡΓΑΡΗ Ν. Ζωή, *Τελεστική αλληλόδραση, μεταλλάξεις και μετασχηματισμοί: η περίπτωση του «Πανηγυριού του Αγίου Πέτρου» στα Σπάτα*..... 479
- ΓΟΥΗΛ-ΜΠΑΔΙΕΡΙΤΑΚΗ Άννα-Ιωάννα, *Οι απροσδόκπτες ομοιότητες συγκεκριμένων κεντητικών θεμάτων των παραδοσιακών ενδυμασιών της ΝΑ. Απικής, με αντίστοιχα μοτίβα λαών της ΝΑ. Μεσογείου και της Α. Ευρώπης και οι πιθανές καταβολές τους*..... 493
- ΠΡΟΦΗΣ Γιάννης, ΤΣΕΒΑ Αγγελική, *Μαντραγούρα και μανδραγόρας*..... 507
- ΤΣΕΒΑ Αγγελική, *Το κεντημένο τριγωνικό σχήμα του Μεσογειακού σιγκουριού και οι συμβολισμοί του*..... 515
- ΠΑΠΑΦΛΩΡΑΤΟΥ Σ. Ελένη, *Αρχαιότητες του Κορωπίου στη διασπορά*..... 521
- ΓΚΙΚΑΚΗ Μαίρη, *Νομίσματα από την υστερορωμαϊκή νεκρόπολη στη θέση Πλάκες Σουνίου*..... 533
- ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ Αθηνά, *Απικές αρχαιότητες σε μουσεία του εξωτερικού και ιδιωτικές συλλογές: ανιχνεύοντας τις διαδρομές διαφυγής τους*..... 549
- ΣΚΑΡΑΚΗ Βασιλική, *Σύγχρονη μουσειολογική προσέγγιση στα αναβαθμισμένα μουσεία της ΝΑ. Απικής*..... 563
- ΛΑΓΙΑ Άννα, ΠΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΥ Ευγενία, ΚΑΠΕΤΑΝΙΟΣ Ανδρέας, *Βιοαρχαιολογικές παρατηρήσεις σε πολλαπλές ταφές της ύστερης αρχαιότητας από τη Λαυρεωτική*..... 577
- ΓΚΟΥΡΤΖΙΟΥΜΗ Ιωάννα, *«Ας γίνουμε Αρχαιολόγοι» (Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα)*..... 589
- ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟΥ Νικολέττα, *Δημιουργώντας τοπικά μουσεία για τον 21ο αιώνα. Το παράδειγμα ενός διαχρονικού Μουσείου στα Καλύβια Απικής*..... 598
- ΒΛΑΧΟΣ Γ. Ιωάννης-Ανδρέας, *«Θορικός»: μία μυθολογική προσέγγιση του τοπωνυμίου*..... 615
- ΜΑΡΜΑΝΗ Μαριλένα, *Διεθνής Εμπειρία: παραδείγματα πόλεων του εξωτερικού που παρουσιάζουν ομοιότητες με την πόλη του Λαυρίου. Η αξιοποίηση των μεταλλευτικών τους χώρων ή των παλαιών βιομηχανικών τους εγκαταστάσεων*..... 627

- και τρόποι αντιμετώπισης από τη Γ.Ε.Μ.Λ. και από το Τεχνολογικό και Πολιτιστικό Πάρκο Λαυρίου (Τ.Π.Π.Λ.)..... 639
- ΧΑΙΡΗ-ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΑΚΟΥ Ελπίδα, *Ο ρόλος των μεσαιωνικών πύργων στη ΝΑ. Απική*..... 651
- ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΑΚΟΣ Νικόλαος, *Τυπολογική εξέλιξη των τρουλαίων σταυροειδών ναών στα Μεσόγεια από τον 10ο έως τον 13ο αιώνα*..... 663
- ΚΟΥΤΕΛΑΚΗΣ Χάρης, *Ναοί της Ενωτικής Περιόδου στην Απική. Το παράδειγμα της Αγ. Τριάδας στο «Αγγελήσι» Μαρκοπούλου*..... 675
- ΣΤΕΡΓΙΟΥ Ι. Σπύρος, *Η σύζευξη του λογικού και του παράλογου στοιχείου σε Σαρακατσάνικη ιστορία πάθους*..... 679
- ΙΑΤΡΟΥ Δημήτριος, *Κέφαλος. Ένας απικός μύθος στη δυτικοευρωπαϊκή τέχνη*..... 693
- ΜΟΥΖΑΚΗΣ Στυλιανός, *Το λιμάνι του Πανόρμου - Πόρτο Ράφτη: οι απεικονίσεις του στους Πορτολάνους και στη Χάρτα του Ρήγα*..... 709
- ΚΟΛΛΙΑΣ Σεραφεΐμ, ΠΙΑΓΚΟΥ Μαρία, *Οικιστική και Πολεοδομική εξέλιξη Κορωπίου*..... 733
- ΣΑΚΚΑ-ΘΗΒΑΙΟΥ Μαργαρίτα, *Οικογένεια Θεοδωράκη 19ος-20ός αιώνας: Ύδρα-Αλεξάνδρεια-Καρελάς*..... 749
- ΧΑΣΑΠΗΣ Κωνσταντίνος, *Βιοκαταλυτική παραγωγή compost-εδαφοβελτιωτικών από κλαδέματα*..... 753
- ΣΤΟΥΡΑΪΤΗΣ Αλέξανδρος, ΜΕΘΕΝΙΤΗΣ Κωνσταντίνος, *Η ποιότητα του αέρα στην περιοχή της ΝΑ. Απικής*..... 761
- ΦΡΑΓΚΙΣΚΟΣ Αντώνιος, *Διαμόρφωση (αποκατάσταση) παραλίας Κυπριανού*..... 781
- ΠΑΓΟΥΝΗΣ Βασίλειος, ΑΝΔΡΙΤΣΑΝΟΣ Βασίλειος, *Τοπικά Υψομετρικά Δίκτυα Αναφοράς και Ελέγχου*..... 805
- ΤΖΙΜΑ Αικατερίνη, *Παρατεταμένη συστημική επισιτιστική κρίση στην Ελλάδα (στα χρόνια της δημοσιονομικής σταθερότητας και προσαρμογής). Τρόποι αποφυγής της συνεπαγόμενης ανθρωπιστικής κρίσης στην Ανατολική*